

Załącznik nr 2
do Regulaminu Małopolskiego Konkursu Języka
Niemieckiego dla uczniów szkół podstawowych
województwa małopolskiego w roku szkolnym
2024/2025, stanowiącego załącznik
do zarządzenia Nr 90/24 Małopolskiego Kuratora
Oświaty z dnia 17 września 2024 r.

Zakres wiedzy i umiejętności wymaganych na poszczególnych etapach konkursu i wykaz literatury obowiązującej uczestników oraz stanowiącej pomoc dla nauczyciela

I. Tematyka konkursu

Na każdym z etapów konkursu obowiązuje zakres tematyczny ujęty w podstawie programowej kształcenia ogólnego w zakresie języka obcego nowożytnego w szkole podstawowej (patrz: Treści nauczania - wymagania szczegółowe), określonej w *Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.)*.

Etap szkolny

Obowiązuje następujący zakres tematyczny:

1. człowiek,
2. miejsce zamieszkania,
3. edukacja,
4. praca,
5. życie prywatne,
6. żywienie,
7. zakupy i usługi,
8. podróżowanie i turystyka
9. kultura,
10. sport,
11. zdrowie,
12. świat przyrody.

Obowiązuje także:

- wiedza realioznawcza na temat krajów niemieckojęzycznych w oparciu o podaną literaturę.

Etap rejonowy

Obowiązuje zakres tematyczny podany w etapie szkolnym oraz dodatkowo:

13. nauka i technika,
14. życie społeczne.

Obowiązuje także:

- wiedza realioznawcza na temat krajów niemieckojęzycznych w oparciu o podaną literaturę.

Etap wojewódzki

Obowiązuje zakres tematyczny podany w etapach szkolnym i rejonowym.

II. Zakres wymaganej wiedzy i umiejętności uczestników:

Etap szkolny

Uczniowie przystępujący do etapu szkolnego konkursu powinni wykazać się znajomością języka na poziomie **A1** według sześciostopniowej skali poziomów biegłości w zakresie poszczególnych umiejętności językowych, zdefiniowanej przez Europejski System Opisu Kształcenia Językowego (ESOKJ). Podstawa programowa **II.2**.

Dodatkowo wymagana jest znajomość następujących baśni:

- 1) **Rotkäppchen**
- 2) **Hänsel und Gretel**
- 3) **Frau Holle**

Obowiązują baśnie w uproszczonym języku niemieckim podane na stronie internetowej znajdującej się w netografii poniżej. Strona internetowa daje zarówno możliwość odczytania baśni, jak i ich odsłuchania.

Dodatkowo wymagana jest także wiedza realioznawcza krajów niemieckojęzycznych zawarta w podręczniku *Landeskunde so interessant!* (wydawnictwo Nowa Era). Obowiązuje wyłącznie zakres poziomu A1 wskazany w podręczniku.

Etap rejonowy

Uczniowie przystępujący do etapu rejonowego konkursu powinni wykazać się znajomością języka na poziomie **A2/A2+ według wytycznych ESOKJ. Podstawa programowa **II.1**.**

Zarówno w etapie szkolnym jak i rejonowym przewidziany jest test pisemny, na który składają się:

- zadania zamknięte sprawdzające rozumienie tekstu czytanego,
- zadania leksykalno-gramatyczne (typu zamkniętego).

Dodatkowo wymagana jest znajomość lektury *Ein Schuss ins Leere* (wydawnictwo Cornelsen)

Dodatkowo wymagana jest także wiedza realioznawcza krajów niemieckojęzycznych zawarta w podręczniku *Landeskunde so interessant!* (wydawnictwo Nowa Era). Obowiązuje wyłącznie zakres poziomu A2 wskazany w podręczniku.

Etap wojewódzki

Uczniowie przystępujący do etapu wojewódzkiego powinni wykazać się umiejętnościami językowymi, które wykraczają poza program nauczania języka niemieckiego w szkole podstawowej. Uczeń posiada bogaty zasób środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych) i potrafi je zastosować tak, aby umożliwiły formułowanie i rozumienie wypowiedzi na poziomie **B1** (poziom samodzielności) według wytycznych ESOKJ.

W etapie wojewódzkim przewidziany jest test pisemny, na który mogą składać się:

- zadania sprawdzające rozumienie tekstu słuchanego,
- zadania sprawdzające rozumienie tekstu czytanego,
- zadania leksykalno-gramatyczne (typu zamkniętego i otwartego),
- zadania polegające na tworzeniu wypowiedzi pisemnej.

Dodatkowo wymagana jest znajomość wybranych baśni Braci Grimm:

1. **Schneeweißchen und Rosenrot,**
2. **Der Wolf und die sieben jungen Geißlein,**
3. **Der Froschkönig oder der eiserne Heinrich**

Oprócz tego wymagana jest podstawowa wiedza biograficzna o Braciach Grimm.

Dodatkowo wymagana jest także wiedza realioznawcza krajów niemieckojęzycznych zawarta w podręczniku *Landeskunde so interessant!* (wydawnictwo Nowa Era). Obowiązuje wyłącznie zakres poziomu A2-B1 wskazany w podręczniku.

Dodatkowo obowiązują idiomy i przysłowia niemieckie z zakresu następujących stron znajdujących się w podanym linku do dokumentu (podanym w Netografii): str. 3, 4, 5, 8 i 9 (zadanie 7.).

Zakres gramatyczny:

Etap szkolny

Zakres struktur gramatycznych (znajomość, odmiana przez liczby, osoby, przypadki, rodzaje) ujętych w programach nauczania j. niemieckiego w szkole podstawowej – **wariant II.2** (np. Aleksandra Kubicka *Program nauczania języka niemieckiego jako drugiego języka*

obcego w szkole podstawowej Wariant II.2), w tym:

- 1.1) Użycie rodzajnika nieokreślonego
- 1.2) Użycie rodzajnika określonego
- 1.3) Użycie rzeczownika bez rodzajnika
- 1.4) Deklinacja mocna
- 1.5) Tworzenie liczby mnogiej
- 1.6) Rzeczowniki złożone rzeczowniki określające zawód i wykonawcę czynności
- 1.7) Zaimki osobowe
- 1.8) Zaimek nieosobowy
- 1.9) Zaimek zwrotny
- 1.10) Zaimki dzierżawcze
- 1.11) Zaimki wskazujące
- 1.12) Zaimki pytające
- 1.13) Zaimki nieokreślone
- 1.14) Przymiotnik jako orzecznik
- 1.15) Regularne i nieregularne stopniowanie przymiotnika
- 1.16) Liczebniki główne
- 1.17) Liczebniki porządkowe
- 1.18) Liczebniki mnożne i nieokreślone
- 1.19) Przysłówki zaimkowe w pytaniu i odpowiedzi
- 1.20) Regularne i nieregularne stopniowanie przysłówek
- 1.21) Przysłówki czasu i miejsca
- 1.22) Przyimki z celownikiem
- 1.23) Przyimki z biernikiem
- 1.24) Przyimki z celownikiem lub biernikiem
- 1.25) Czasowniki posiłkowe sein, haben, werden
- 1.26) Czasowniki regularne i nieregularne
- 1.27) Czasowniki rozdzielnie i nierozdzielnie złożone
- 1.28) Czasowniki zwrotne
- 1.29) Czasowniki modalne w formach czasowych: Präsens, Präteritum
- 1.30) Formy czasowe Präsens, Präteritum, Perfekt, Futur I
- 1.31) Formy imiesłowowe czasownika: Partizip II
- 1.32) Tryb rozkazujący Bezokoliczniki z zu i bez zu
- 1.33) Rekcja czasownika
- 1.34) Zdanie pojedyncze: oznajmujące, pytające, rozkazujące
- 1.35) Szyk wyrazów: prosty, przestawny oraz szyk zdania podrzędnie złożonego
- 1.36) Przeczenia nein, nicht, kein, nie, niemals
- 1.37) Zdania złożone współrzędnie ze spójnikami aber, dann, denn, oder, und
- 1.38) Zdania podrzędnie złożone:
 - zdania dopełnieniowe ze spójnikami dass, ob
 - zdania dopełnieniowe z zaimkami pytającymi np. wer, was, wann, wo
 - zdania okolicznikowe przyczyny ze spójnikami weil, da, nämlich -
 - zdania warunkowe rzeczywiste: wenn + Präsens
 - zdania okolicznikowe czasu ze spójnikami falls, wenn, als

Etap rejonowy

Zakres struktur gramatycznych ujętych w programach nauczania j. niemieckiego w szkole podstawowej – **wariant II.2** a także zakres struktur gramatycznych (znajomość, odmiana przez liczby, osoby, przypadki, rodzaje) ujętych w INFORMATORZE o egzaminie ósmoklasisty z języka niemieckiego od roku szkolnego 2018/2019 pod redakcją Ewy Bartoń-Pieniążek, Ludmiły Stopińskiej, dr Marcina Smolika (patrz: <https://cke.gov.pl>) lub Programie nauczania języka niemieckiego w szkole podstawowej II etap edukacyjny **Wariant II.1** Bożeny Niebrzydowskiej.

Zakres struktur gramatycznych obowiązujących w etapie szkolnym oraz dodatkowo:

- 1) Deklinacja słaba i mieszana
- 2) Rzeczowniki zdrobniałe: -chen, -lein
- 3) Rzeczowniki tworzone od czasowników
- 4) Rzeczowniki tworzone od przymiotników, imiesłówów i liczebników
- 5) Rzeczownik po określeniu miary i wagi
- 6) Zaimki względne
- 7) Przymiotnik jako przydawka:
 - z rodzajnikiem określonym i zaimkiem wskazującym
 - z rodzajnikiem nieokreślonym, zaimkiem dzierżawczym i z przeczeniem *kein* bez rodzajnika
 - po zaimkach liczebnych *beide, alle, viele, wenige, andere*
 - po liczebniku

Etap wojewódzki

Zakres struktur gramatycznych obowiązujących w etapie szkolnym i w etapie rejonowym oraz dodatkowo:

- 1) Słowotwórstwo rzeczownika, czasownika i przymiotnika (dotyczy dodatkowych zagadnień nieujętych wcześniej w etapach szkolnym i rejonowym).
- 2) Szczególne przypadki tworzenia liczby mnogiej rzeczowników.
- 3) Odmiana rzeczowników – słaba, mocna, mieszana/nierregularna (dotyczy dodatkowych zagadnień nieujętych wcześniej w etapach szkolnym i rejonowym).
- 4) Nazwy krajów, kontynentów i ich mieszkańców.
- 5) Przyimki określające miejsce, czas i przyczynę (dotyczy przyimków nieujętych we wcześniejszych etapach).
- 6) Odmiana przymiotnika (dotyczy zagadnień nieujętych we wcześniejszych etapach np. odmiany przymiotnika po zaimkach typu: *dies-, jen-* itd., po których obowiązuje tzw. deklinacja słaba, czyli jak po rodzajniku określonym)
- 7) Przymiotnikowa odmiana innych części mowy.
- 8) Szczególne formy odmiany przymiotnika.
- 9) Rekcja przymiotników i przysłówków wymagających celownika, biernika oraz odpowiedniego przyimka (dotyczy przypadków, których nie uwzględniono we wcześniejszych etapach).
- 10) Liczebniki ułamkowe.
- 11) Imiesłowy – Partizip I / Partizip II jako przydawka.

- 12) Czas przeszły Perfekt czasowników modalnych.
- 13) Strona bierna Passiv (Präsens; Präteritum; Perfekt).
- 14) Strona bierna Passiv z czasownikami modalnymi (Präsens; Präteritum).
- 15) Rekcja czasownika (dotyczy dodatkowych przypadków nieujętych we wcześniejszych etapach z uwzględnieniem czasowników wymagających użycia mianownika, dopełniacza, celownika i biernika a także czasowników z przyimkami).
- 16) Zdania pytające zawierające przeczenie.
- 17) Zdania warunkowe nierealne.
- 18) Zdania przyzwalające.
- 19) Zdania ze spójnikami wieloczłonowymi.
- 20) Tworzenie zdań (okolicznikowe czasu; okolicznikowe sposobu; warunkowe; okolicznikowe celu; przydawkowe; porównawcze; skutkowe) przy pomocy dodatkowych spójników, które nie zostały uwzględnione we wcześniejszych etapach.
- 21) Tryb warunkowy *Konditional I*

Uwaga:

1. W Nowym Repetytorium z gramatyki języka niemieckiego Stanisława Bęży znajduje się wykaz struktur gramatycznych (np. podstawowe formy czasowników nieregularnych, szczególne przypadki tworzenia liczby mnogiej rzeczowników, przyimki, rekcja, spójniki w danych typach zdań itp.) i należy je uwzględnić przygotowując się do konkursu.
2. W zadaniach testowych wszystkich szczebli mogą pojawić się struktury gramatyczne spoza podanego zakresu gramatycznego. Jednak nie będą one miały wpływu na poprawność rozwiązania danego zadania.
3. W zadaniach testowych wszystkich szczebli obowiązuje całkowita poprawność językowa (leksykalna, gramatyczna a także ortograficzna i interpunkcyjna) i tylko przy jej zachowaniu mogą być przyznawane punkty.

III. Wykaz literatury obowiązkowej dla uczestników:

1. *Landeskunde so interessant!* Język niemiecki materiały kulturoznawcze z płytą DVD (A1, A2, B1). Elżbieta Kozłowska, wyd. Nowa Era 7.
2. *Ein Schuss ins Leere*, wyd. Cornelsen
3. Baśnie Braci Grimm wskazane w punkcie II.

IV. Wykaz literatury pomocniczej dla uczestników oraz stanowiącej pomoc dla nauczyciela:

1. Podręczniki do nauki j. niemieckiego w szkole podstawowej.
2. *Nowe Repetytorium z gramatyki języka niemieckiego*, Stanisław Bęza, Wydawnictwo szkolne PWN
3. *A Grammatik*, Anne Buscha, Szilvia Szita wyd. Schubert Verlag E.K
4. *B Grammatik*, Anne Buscha, Szilvia Szita, wyd. Schubert Verlag E.K.
5. Die deutsche Rechtschreibung, wyd. Duden

Netografia:

https://www.ndr.de/fernsehen/barrierefreie_angebote/leichte_sprache/Maerchen-in-Leichter-Sprache,maerchenleichtesprache100.html

<https://www.hueber.de/media/36/redewendungen.pdf>

www.goethe.de

www.dw.com

https://www.grimmstories.com/de/grimm_maerchen/index